

L'Horta no vol més abocadors

Cada dia, els 19 municipis adscrits a la comunitat de l'Horta-sud generen 300 tones de residus sòlids i un problema creixent per als ajuntaments respectius. La incineració del fem els costa més de 400 milions de pessetes a l'any i això ha mogut diversos projectes que passen per la cooperació entre tots el municipis a fi de disposar d'uns abocadors conjunts i de capacitat suficient.

E. Castellano

Ara farà cinc anys, els alcaldes de la vessant sud de la comarca de l'Horta van proposar la construcció d'una planta transformadora de residus sòlids per poder acollir el fem de més de setze poblacions. Fins i tot van haver-hi propostes molt primfilades que feien pensar en una solució ràpida del problema. L'únic abocador incontrolat existent ha donat una moratòria que conclou l'octubre pròxim i, de moment, es resol el tema amb la planta transformadora del cap-i-casal, l'abocador de Picassent i un altre de la comarca de Camp de Túria. Els ajuntaments tiren a l'any més de 400 milions de pessetes en llevar-se el problema de damunt.

Al Pla Quadriennal 83/87, la Diputació Provincial de València va oferir als ajuntaments de l'Horta-sud la possibilitat de desfer-se dels residus sòlids, reconvertint-los en *compost* per al camp mitjançant la posada en marxa d'una empresa que, segons els estudis que circulaven, faria francament rendible la seua explotació.

El problema, en l'actualitat, el tenen plantejat els 19 pobles que componen

la mancomunitat de municipis, perquè, tot i que ara estan resolent el servei d'arreglada del fem, no deixa de ser un pegat, perquè la solució haurà de ser mancomunada, ja que les despeses globals per poder desfer-se del fem superen els 400 milions anuals.

Al terme municipal d'Alfafar, ciutat ubicada a la subcomarca Horta-

Albufera, i que compta amb més de 20.000 habitants, es construí un «principi de planta incineradora» que al cap de poc va haver de tancar-se no sols per la contaminació ambiental que produïen els seus fums, sinó perquè, a més, resultava insuficient per a l'àrea de població a què anava adreçada, amb més de 100.000 habitants.

L'alcalde d'Alfajar, Josep Martínez Chust, arribà a presentar tot un estudi detallat del que hauria de ser la futura planta transformadora de residus sòlids, dossier que va ser acceptat per la Diputació provincial, però aparcat als arxius pel seu cost de construcció i manteniment.

Picassent no vol el fem

A l'octubre passat, el consistori de

48, al costat del vell camí de Llombai.

Amb aquesta mesura es perjudicava ciutats com Benetússer, Silla, Catarroja, Beniparrell i Alfajar que per les seues característiques es veien impossibilitades a disposar d'un abocador propi. Per això, es concedí una moratòria d'un any que conclou l'octubre pròxim, temps que es donà a la mancomunitat per a poder resoldre el problema, que va estar assolit per la Diputació provincial i previst en un Pla

20.000 litres d'aigua

Les tones de fem abocades fumegen dia rere dia al camí vell de Llombai, al terme de Picassent, negant d'olor i partícules surant en l'aire els camps de conreu dels voltants, segons manifestava Lluís Sant Bartolomé, llaurador de la zona. El continu fumeig fa necessària la intervenció del Parc Comarcal de Bombers per sufocar el foc que sol originar-se amb els canvis de vent.

La recollida i reciclatge del fem provoca greus problemes als ajuntaments.

Cada dia solen tirar-se uns 20.000 litres d'aigua, i han arribat setmanes on s'han necessitat més de 90.000 litres per tenir controlat el foc que es produeix per la combustió del fem.

En un estudi fet per tècnics agraris i enginyers agrònoms a petició dels mateixos llauradors afectats, s'indica que l'abocador afecta 17 parcel·les amb una superfície de 62,5 fanecades, de les quals 32 estan clarament afectades en la seua massa vegetativa.

La localització de l'abocador de Picassent, posat en marxa a finals de 1979, interessa el llit d'un barranc pròxim, que, en passar per Torre Espioca, va a parar al terme de Benifaió, a la comarca de la Ribera, i en cas d'avinguda forta o barrancada, un dels llauradors afectats ens assegurava que «tota la porqueria acabaria als carrers d'aquesta ciutat de la ribera».

Cal esmentar, però, que l'ampliació de l'actual planta transformadora, situada al terme de Quart de Poblet, i que recicla el fem de la ciutat de València, resulta insuficient per a assolir més de 300 tones diàries que origina la vessant sud de la comarca de l'Horta.

Picassent, una població agrícola i industrial, va aprovar, amb el vot en contra de la minoria majoritària, encapçalada per l'alcaldesa del PSOE, Paquita Hidalgo, una resolució per la qual es denunciava el conveni d'abocament de residus a l'abocador semicontrolat existent al seu terme municipal a les finques 105 i 108 del polígon

director de la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme, datat en 1980.

Les raons per les quals es decideix tancar aquest abocador obeeixen quasi amb exclusivitat a qüestions de tipus sanitari, que, juntament amb les nombroses protestes dels llauradors dels voltants, n'han fet des de 1983 un punt polèmic i conflictiu.

Illa de Formentera. Oficines 187 i 598 de "la Caixa".

**Som la primera
Caixa d'Estalvis del país.
I la sisena del món.
Però també som molt
petits.**

EL GELAT, UN ALIMENT PER DESCOBRIR

Tutti-Frutti

El consum de gelats es troba encara relacionat amb els mesos de més calor. En canvi, a la resta dels països d'Europa, i sobretot als Estats Units, el gelat no és tant un refresc sinó més aviat un aliment fonamental en qualsevol dieta. És cert que cada vegada ens asseblem més als nostres veïns europeus; de tota manera, el consum per aquestes terres continua sent molt baix. Les diferents fonts consultades per EL TEMPS no es posen d'acord sobre la mitjana estatal que es consumeix, però, en qualsevol dels casos, aquesta no supera els quatre litres per habitant i any. La mitjana europea es troba al voltant dels sis litres per habitant i any, i els països nòrdics —Finlàndia, Suècia i Noruega— són els que més gelats inclouen en les seues dietes, al voltant de nou litres per habitant i any. És evident que en aquests països el que en realitat s'aprecia és el valor nutritiu del producte, molt ric en proteïnes per ser un derivat de la llet, i més complet que aquesta, perquè conserva tota la seua nata.

Els americans inclouen els gelats en qualsevol dieta, de forma que tant els gelats cremosos —rics en calories— com els d'aigua —el famosíssim pol—, tenen un lloc preferent en tots els seus menjars. Així s'explica que siguin els principals consumidors d'aquest deliciós producte, amb una mitjana de 24 litres per habitant i any.

Però, a banda d'aquest baix consum de gelats, el sector gelater té el problema de ser una indústria molt atomitzada. Només quatre empreses controlen aproximadament el 70% del mercat estatal. Aquestes són: Camy i Frigo, amb més del 20% cadascuna; Avidesa, amb el 15%, i la Menorquina, amb el 10%. El 30% restant està format per

Quatre grans empreses multinacionals, Camy, Frigo, Avidesa i la Menorquina, controlen la major part del mercat estatal del gelat, un producte temporal i poc degustat pels consumidors.

Tona Català

Mentre als EUA cada habitant consumeix 24 l. de gelats a l'any, aquesta xifra no supera ací els 4 l.

associacions de productors artesans, que s'han unit per enfrontar-se a les lleis sanitàries i la forta competència.

Entre aquestes associacions tenim l'Associació Nacional d'Elaboradors Artesans i Comercials de Gelats i Orxates, amb seu a Xixona. El seu president, Josep Manuel Miquel, assegura

que, malgrat no existir dades fiables sobre gelaters artesans, la xifra se situa al voltant dels deu mil.

Injihesa és una altra de les associacions més importants amb un volum de vendes aproximat el 1987 de 1.000 milions de pessetes i un total de socis de 400. Per a Eduard Pastor, director tècnic d'Injihesa, el sector gelater es troba en auge, «però les grans multinacionals ens perjudiquen. Nosaltres intentem fer els gelats artesans per poder competir amb ells».

L'Associació Espanyola de Fabricants de Gelats, amb seu a Barcelona,

controla uns cent mil punts de venda d'aquest producte a tot l'estat. Durant 1987, les vendes controlades per aquest grup van ser de 130,71 milions de litres i van experimentar un augment del 12,34% respecte de l'exercici 86. Alfons Bonmatí, secretari general de l'associació, està convençut que la principal característica que uneix els gelats espanyols és la seua gran qualitat. «Aquest fet es demostra perquè nosaltres estem exportant a països com França, Itàlia o Portugal, famosíssims per la seua excel·lent producció.» Segons Alfons Bonmatí, si el gelat que produïm a l'estat no s'exporta amb major quantitat, és per l'elevat cost del transport: «El gelat s'ha de transportar a -28 graus, i això és impossible de mantenir per un fabricant artesà».

Totes les associacions de gelaters coincideixen en el fet que la temporada 88 va començar malament, però que les pèrdues inicials es van recuperant.

La professionalització de tots els artesans gelaters és el principal repte que es plantegen amb vista al 92. En aquest sentit, l'administració juga un paper fonamental. Es fa necessari crear escoles professionals, que ensenyen a elaborar gelats i que adequen la reglamentació i el registre sanitari als temps actuals. □